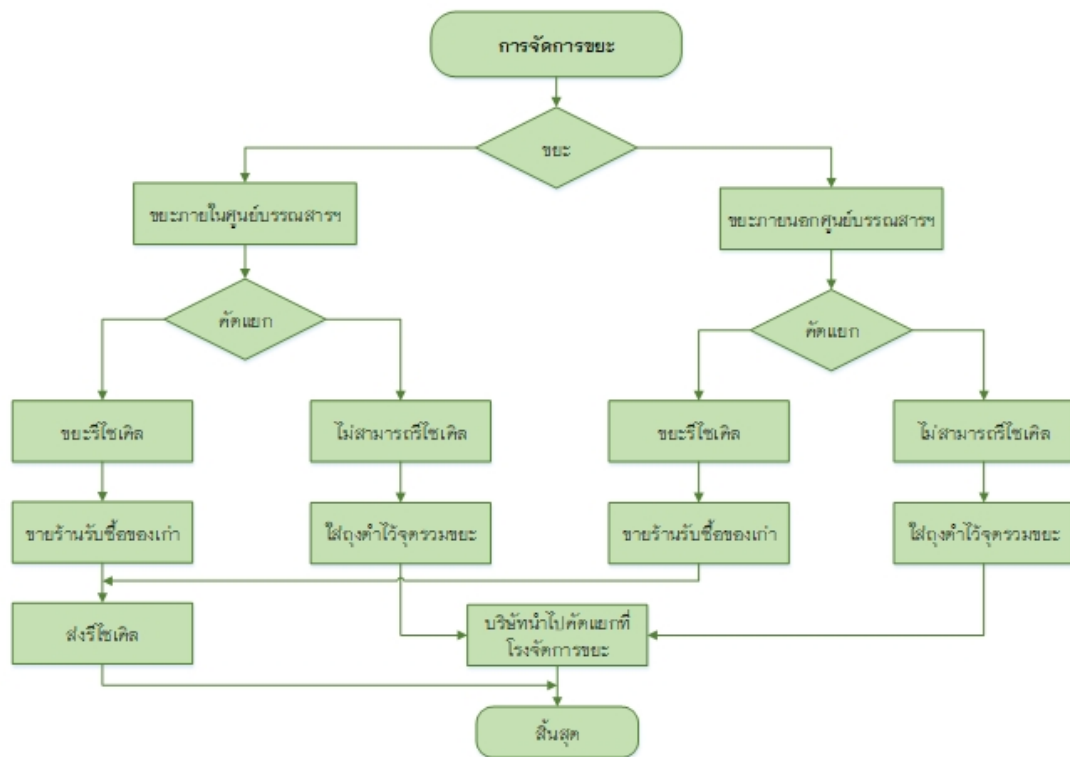

4.1 การจัดการของเสียในสำนักงาน

การจัดการของเสียของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ ได้จัดทำ มาตรการจัดการขยะ เพื่อให้มีการจัดการขยะ/สิ่งเหลือใช้จากกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้บุคลากรในศูนย์บรรณสาร มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และประหยัดพลังงาน และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะ (reduce) การใช้ซ้ำ (reuse) และนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle)

กระบวนการจัดการขยะของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้

การจัดการขยะของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ จะดำเนินการเก็บขยะโดยแม่บ้านประจำอาคาร โดยทำการจัดเก็บและคัดแยกซ้ำ วันละ 3 เวลา (เช้า/บ่าย/เย็น) จากนั้นจะนำขยะไปไว้ที่จุดรวมขยะเพื่อรอให้บริษัทที่รับเหมามาจัดเก็บและนำไปดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การดำเนินงาน

1. ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ได้ดำเนินวางจุดทิ้งขยะภายในและภายนอกอาคาร รวมถึง การติดป้าย การคัดแยกขยะ เพื่อสร้างจิตสำนึกของบุคลากรและการมีส่วนร่วมของผู้ที่มาใช้บริการ โดยมีถังขยะแยกประเภทวางไว้ตามพื้นที่ต่าง ๆ

ภาพ 2 ถังขยะแยกประเภทภายนอกอาคารศูนย์บรรณสารฯ

ภาพ 3 ถังขยะแยกประเภทบริเวณชั้น G

ภาพ 4 ถังขยะแยกประเภทบริเวณชั้น 1

ภาพ 5 ถังขยะแยกประเภทบริเวณชั้น 2

ภาพ 6 ถังขยะแยกประเภทบริเวณชั้น 3

ภาพ 7 จุดทิ้งขยะย่อยสลายของบุคลากร

2. ให้ความรู้การคัดแยกขยะ การนำขยะไปใช้ประโยชน์ และการรณรงค์ทิ้งขยะให้ตรงถังขยะแยกประเภทที่กำหนดให้ การลดปริมาณของเสีย เช่น รณรงค์ใช้ถุงผ้าเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก รณรงค์งดใช้กล่องโฟม รณรงค์ใช้แก้วส่วนตัว โดยผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ เช่น Facebook Line เป็นต้น

ภาพ 8 การรณรงค์สร้างจิตสำนึกการคัดแยกขยะผ่านสื่อออนไลน์

ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ ได้ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเพื่อสนองนโยบาย ลดภาวะ โลกร้อน เพื่อมุ่งสู่การเป็น Green University ของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยได้เน้นการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในเรื่องของการคัดแยกขยะ การลดขยะ รณรงค์ไม่ใช้กล่องโฟม ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยใช้ถุงผ้าแทน และการใช้แก้วน้ำประจำตัว

ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา

เรื่อง แนวปฏิบัติการงดใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกล่องโฟมและลดการใช้พลาสติก
ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๗

เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายและทิศทางการบริหารมหาวิทยาลัย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีของมหาวิทยาลัยสู่การเป็น Green University และเป็นการเพิ่มความตระหนักถึงอันตรายจากการใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกล่องโฟม รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้หันมาใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก อันจะช่วยลดปริมาณการเกิดขยะภายในมหาวิทยาลัย ตลอดจนเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืนต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๓ จึงให้ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง แนวปฏิบัติการงดใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกล่องโฟมและลดการใช้พลาสติกภายในมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ.๒๕๕๗"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศนี้ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ งดใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทกล่องโฟมในพื้นที่มหาวิทยาลัย ประกอบด้วยพื้นที่ดังนี้

๓.๑ ร้านค้าและโรงอาหาร

๓.๒ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่มหาวิทยาลัย เช่น การจัดเลี้ยงสังสรรค์ การประชุม สัมมนา งานแสดงสินค้า ตลาดนัด และการจัดกิจกรรมกลุ่มต่างๆ เป็นต้น

ข้อ ๔ ให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และใช้วัสดุจากธรรมชาติในกระบวนการผลิต เช่น โป๊ะชานอ้อย หรือบรรจุภัณฑ์อื่นใดที่มีการรับรองจากองค์กรต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว เป็นต้น

ข้อ ๕ งดให้ร้านค้าจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ประเภทกล่องโฟม และให้จำหน่ายบรรจุภัณฑ์เฉพาะที่มีกระบวนการผลิตที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น โป๊ะชานอ้อย หรือบรรจุภัณฑ์อื่นใดที่มีการรับรองจากองค์กรต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว เป็นต้น

ข้อ ๕ ให้ร้านมินิมาร์ท.../ - ๒ -

- ๒ -

ข้อ ๕ ให้ร้านมินิมาร์ทหรือร้านสะดวกซื้อภายในมหาวิทยาลัย ร่วมส่งเสริมการใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก เช่น การจำหน่ายถุงผ้าในราคาขอยอมเยา และการบริการให้ถุงผ้ายืมใช้ เป็นต้น

ข้อ ๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำภาชนะส่วนตัวมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น แก้วน้ำหรือกระบอกน้ำส่วนตัว กล่องข้าว ปิ่นโต และถุงผ้า เป็นต้น

ข้อ ๗ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

จึงประกาศมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.มนทล สงวนเสริมศรี)
รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

ภาพ 9 ประกาศแนวปฏิบัติการงดใช้บรรจุภัณฑ์กล่องโฟมและลดการใช้พลาสติก

3. ตรวจสอบความถูกต้องของการคัดแยกขยะ เมื่อมีการตั้งถังขยะตามจุดที่กำหนดโดยแม่บ้านประจำอาคารศูนย์บรรณสาร จะทำการตรวจสอบความถูกต้องของการทิ้งขยะแต่ละประเภทในทุกๆ วัน

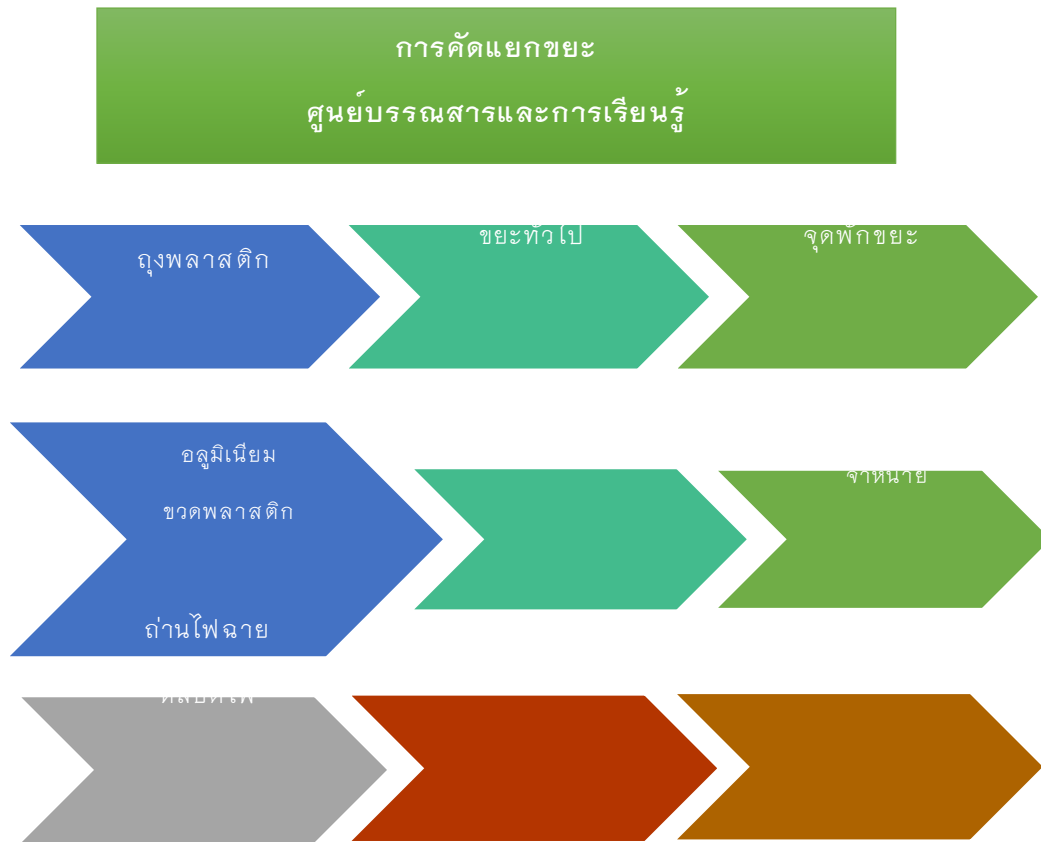

ภาพ 10 การตรวจสอบการทิ้งขยะ

ภาพ 11 จุดพักขยะ

4. กำหนดแนวทางการจัดการขยะจากศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่จุดกำเนิดขยะ จนกระทั่งถึงการส่งให้บริษัทรับเหมาจัดเก็บขยะนำไปกำจัดตามกระบวนการ

ภาพ 11 การคัดแยกขยะของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้

- ขยะเศษอาหาร เช่น เศษอาหาร เศษผัก และ ขยะทั่วไป เช่น ถุงพลาสติก กระดาษทิชชู่ ถุงขนม ให้เก็บรวบรวมใส่ถุงดำและนำไปไว้ที่จุดพักขยะ เพื่อรอให้บริษัทรับเหมาจัดเก็บขยะนำไปจัดการทุกวันทำการ
- ขยะรีไซเคิล เช่น ขวดพลาสติก กระดาษ และอลูมิเนียม เป็นต้น จัดการโดยเก็บรวบรวม เพื่อนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า
- ขยะอันตราย หรือ ขยะมีพิษ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ขยะอิเล็กทรอนิกส์ จะดำเนินการรวมและส่งให้งานสิ่งแวดล้อม กองอาคารสถานที่ เพื่อให้บริษัทรับเหมาจัดการขยะมีพิษไปดำเนินการกำจัด

5. การชั่งน้ำหนักขยะและบันทึกปริมาณขยะเป็นรายวัน

ภาพ 12 การชั่งน้ำหนักปริมาณขยะในแต่ละวัน

เป้าหมายการลดปริมาณขยะ

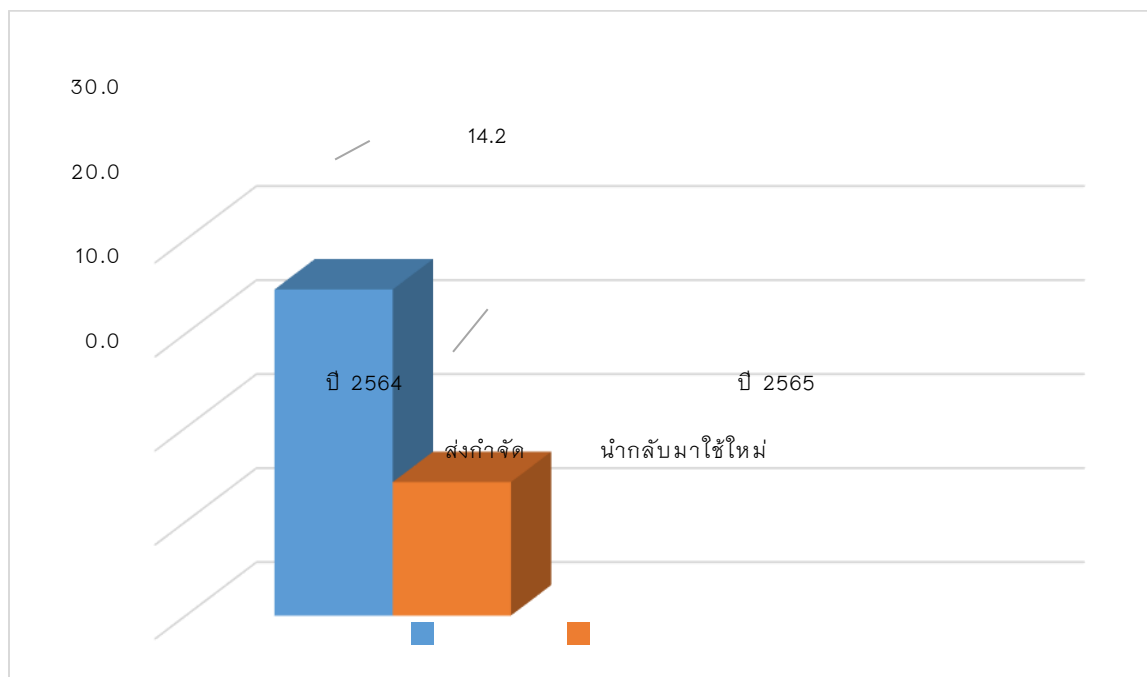
ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ มุ่งสู่การเป็นสำนักงานสีเขียว ได้กำหนดเป้าหมายการลดปริมาณขยะประเภทพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวและโฟม ในสำนักงานร้อยละ 5 ต่อปี

รายการขยะ	กิโลกรัม/ปี			หมายเหตุ
	2563	2564	2565	
ขยะรีไซเคิล	11.7	8.4		ปี 2563 (ต.ค.62- ก.ย.63)
ส่งกำจัด	32.9	29.7		ปี 2564 (ต.ค.63- ก.ย.64)
รวม	44.6	38.1		ปี 2565 (ต.ค.64- ม.ค.65)

หน่วย : กิโลกรัม

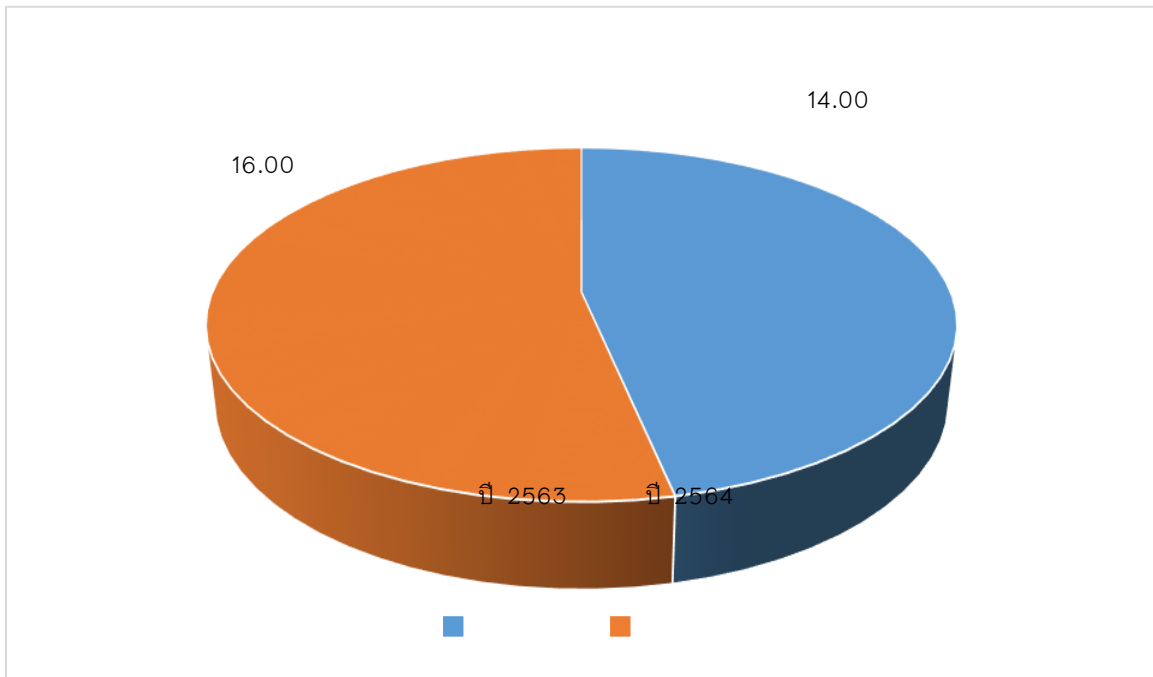
เดือน	ปีงบประมาณ 2564			ปีงบประมาณ 2565		
	ส่งกำจัด	ส่งจำหน่าย	นำกลับมาใช้ใหม่	ส่งกำจัด	ส่งจำหน่าย	นำกลับมาใช้ใหม่
มกราคม	3.3	-	0.65	0.8		0.7
กุมภาพันธ์	2.61	-	1.5	0.6		0.5
มีนาคม	3.4	-	1.32			
เมษายน	2.53	-	1.31			
พฤษภาคม	2.62	-	1.2			
มิถุนายน	2.78	-	1.2			
กรกฎาคม	3.1	-	1.1			
สิงหาคม	2.7	-	1			
กันยายน	2.7	-	1.2			
ตุลาคม	3.12	-	1.3			
พฤศจิกายน	2.81	-	1.01			
ธันวาคม	3	-	1.4			
รวม	34.68	-	14.19			

ภาพ 13 แผนภูมิแสดงปริมาณขยะ

ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ได้ตั้งเป้าหมายการลดขยะประเภทพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และโฟม ร้อยละ 5 และได้รณรงค์ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น Face book, Line, บอร์ดนิทรรศการ โดยสามารถ ลดขยะพลาสติกได้ร้อยละ 7.36

รายการขยะ	กิโลกรัม/ปี		หมายเหตุ
	2564 (ม.ค.-ธ.ค. 64)	2565 (ม.ค.-ธ.ค. 65)	
พลาสติก	6.76		*เปรียบเทียบข้อมูลแบบ ช่วงเวลา
โฟม	-	-	

ภาพ 14 แผนภูมิเปรียบเทียบปริมาณขยะพลาสติก

การนำขยะที่เกิดขึ้นภายในศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้กลับมาใช้ใหม่

รายการขยะประจำเดือน ปี ...2565.....												
รายการขยะ	ปริมาณ (ระบุหน่วยเป็น ก.ก. หรือ ลิตร)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
กระดาษ	0.6											
อลูมิเนียม กระป๋อง)	0.1											
ขวดพลาสติก (ขวดใส)												
ขวดพลาสติก (ขวดขุ่น)												
รวม	0.7											

หมายเหตุ ร้อยละของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ = (ปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ X ๑๐๐)/ปริมาณขยะสะสมที่เกิดขึ้นทั้งหมด

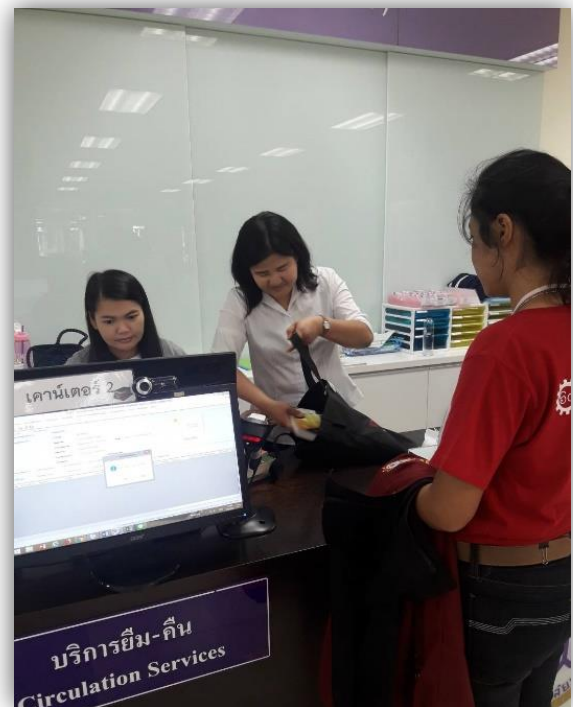
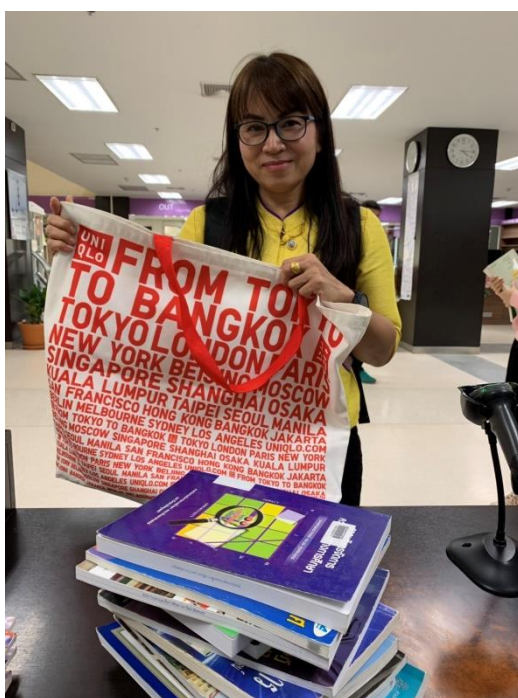
$$= (8.4 \times 100) / 38.1$$

$$\text{ร้อยละของปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่} = 22.04$$

ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการลดปริมาณขยะตามหลัก 3 Rs

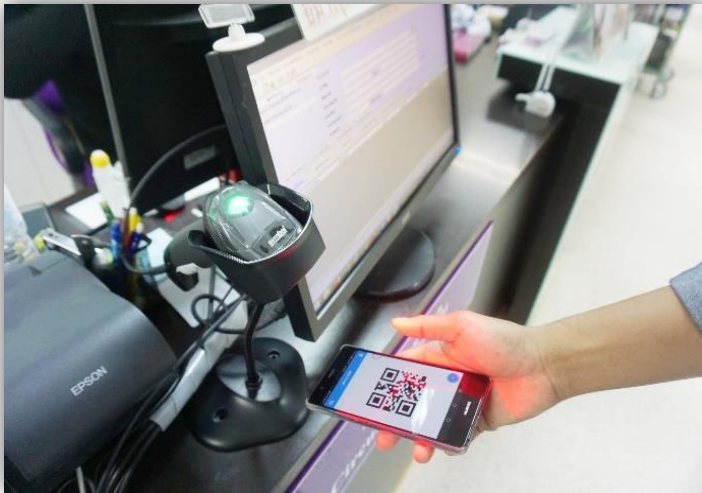
1. ลดปริมาณขยะ (Reduce) ลดการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็นและฟุ่มเฟือย

1.1 การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

ภาพ 14 การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

1.2 การใช้ QR Code แทนบัตรนิสิต

2. การใช้ซ้ำ (Reuse) การใช้ซ้ำ เป็นแนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยการนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานแล้วกลับมาใช้อีกให้คุ้มค่า เช่น การใช้กระดาษสองหน้า.....

2.1 การนำกระดาษที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ

ภาพ 16 การใช้กระดาษซ้ำ

2.2 ใช้แก้วน้ำประจำตัว / การจัดประชุมโดยใช้แก้วน้ำส่วนตัว

ภาพ 17 การใช้แก้วน้ำส่วนตัว

3 การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการแปรรูปใหม่ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถใช้งานได้แล้วสามารถรวบรวมขายให้ร้านรับซื้อของเก่า เพื่อนำไปให้โรงงานแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ได้

3.1 กิจกรรมขวดน้ำแลกคูปอง

ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา
เผยแพร่โดย ศูนย์บรรณสาร และการเรียนรู้ · 31 มกราคม เวลา 16:03 น. ·
ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ ขอเชิญบุคลากรและนิสิตร่วมกิจกรรม Green Office โดยสามารถขวดน้ำ มาแลก
รับเหรียญ UP Lib Coin
(1 ขวด แลกรับเหรียญ 1 เหรียญ)
#สำนักงาบลีเซีย #ห้องสมุดสีเขียว #GREENOFFICE #มหาวิทยาลัยพะเยา #ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้
#SDG3 #SDG17

ภาพ 19 ขวดน้ำแลกคูปอง

กระบวนการจัดการขยะของโรงจัดการขยะมหาวิทยาลัยพะเยา

ขยะที่เกิดขึ้นในบริเวณมหาวิทยาลัยพะเยา จะถูกดำเนินการจัดเก็บโดยบริษัทรับเหมาจัดเก็บขยะ โดยมีการจัดเก็บขยะทุกวันแล้วนำไปเข้าสู่กระบวนการจัดการขยะด้วยเทคโนโลยีการบำบัดขยะด้วยวิธีการแบบเชิงกล-ชีวภาพ

โรงจัดการขยะมหาวิทยาลัยพะเยา

ภาพ 20 การคัดแยกขยะส่วนหน้า

ภาพ 21 การคัดแยกขยะส่วนหน้า

ส่วนคัดแยกผลิตภัณฑ์

ภาพ 21 เครื่องจักรส่วนคัดแยกการผลิต

ภาพ 22 พลาสติก หรือเชื้อเพลิง RDF ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงที่สามารถนำไปทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล
ในภาคอุตสาหกรรม

ภาพ 23 ผลผลิตจากขยะอินทรีย์วัดถุ

ภาพ 24 ขยะที่ผ่านการคัดแยก

ภาพ 25 การขายขยะให้กับบริษัทปูนซีเมนต์

